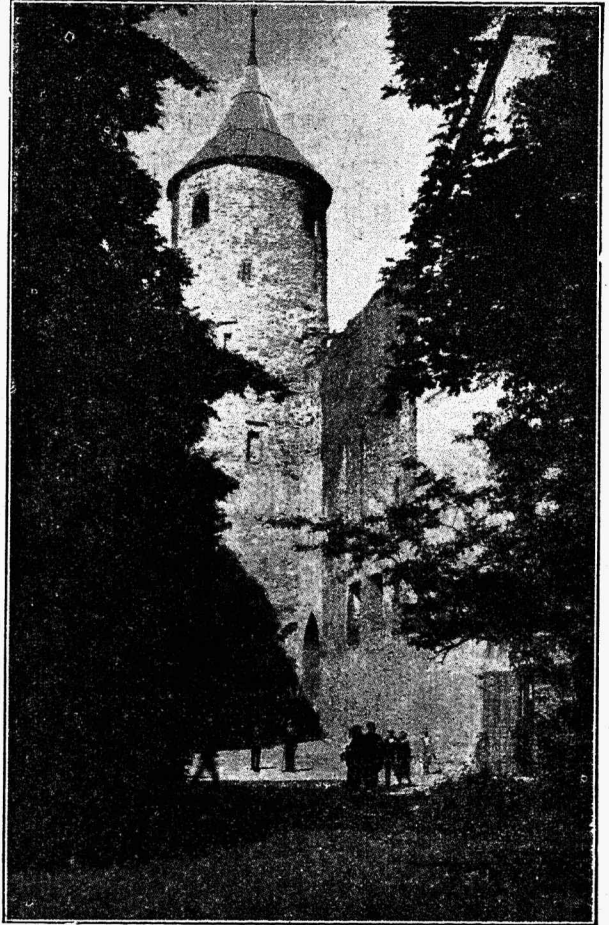

EESTI SKAUT

Prof. K. Kõrbewaldilane
Eesti NSV Riiklik
Geograafiline

SP
7557

Vaade suurlaagri linna
— Haapsalu ajaloolisele
lossile.

A/S. VOLTA TEHASED

TALLINN

E
L
E
K
T
R
I

ÕHUKÜTTE SEADED
GAASIKAITSE KAMBRID

PUMBAD
MOOTORID
TRIIKRAUAD
VENTILAATORID
TRANSFORMAATORID
PÕLETISPUUDE-SAED

ELEKTRIGA METALLIDE
KEETMISE (šveissimise)
SEADED

APARAADID

Tarvitage
„IRIDINOID“
kaitsemärgiga
sulgi

Kõvad nr. 777 E. F.

Keskmiised
nr. 888 E. F.

Pehmed nr. 444F.
Ja 777 F.

Rondo
nr. 555 B.

„Iridinoid“
kirjutab vä-
hemalt 6 korda
kauem, andes
80% kokkuhoidu.

Müügil igas
kirjutusmaterjali kaupluses

A. Klaff

**Paberi- ja kirjutus-
materjali kauplus**

Tallinn, Harju tšn. 20

Telefon 436-51

VIIMSE MOE JÄRGI

kodu- ja välismaa riidest valmistatud

DAAMIDE JA HÄRRADE

valmisriideid ja kalevikaupu

soovitab suures valikus

Julius Aberg

TALLINN, SUUR KARJA TÄNAV 5

KUMMITEMPLITE TÖÖSTUS

»PERFEKT«

omanik E. Blaufeldt

TALLINN, NUNNE T. 8, TEL. 437-16

Saatekulud väljaspool Tallinna võtab F-ma
oma kanda.

EESTI SKAUT

№ 4

24. JAANUAR 1936. a.

XV AASTAK.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. VASTUTAV TOIMETAJA N. KANN.
TOIMETUS: E. JÕGI, R. TREU, R. ROOS, V. SUIGUSAAR, H. TARI, L. KÄRSEN, A. TARI,
H. JÕE, E. PAVELSON.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vabaduse 2. Ilmub aastas 8 numbrit. Aastakäik Kr 1.50.
Üksiknumber 20 senti.

Eelseisev suvi möödub Haapsalule skautluse tähe all, – toimub ju Haapsalus Eesti Skautide Maleva XV aastapäeva puhul korraldatav III suurlaager kuhu tuleb kokku skaute ja skaudisõpru üle terve kodumaa.

Haapsalu skaudid ja Haapsalu linn võtavad sellest suursündmusest elavalt osa, ning tunnevad sellest tösisist rõõmu püüdes teha kõik, et väärilt vastu võtta oma külalisi.

Meie linn on väike, skautegi pole palju, seepärast võiks arvata, nagu puuduksid meil võimalused suurlaagrilisi hästi vastu võtta. Kuid see pole nii! Meie suurimad aarded, mida pakume oma külalistele, on sinitaevas, mahedad suvetuuled, soe, päikese-kullas sädelev meri ja kohisev männik.

Nägemiseni juulikuul Paralepa suurlaagris!

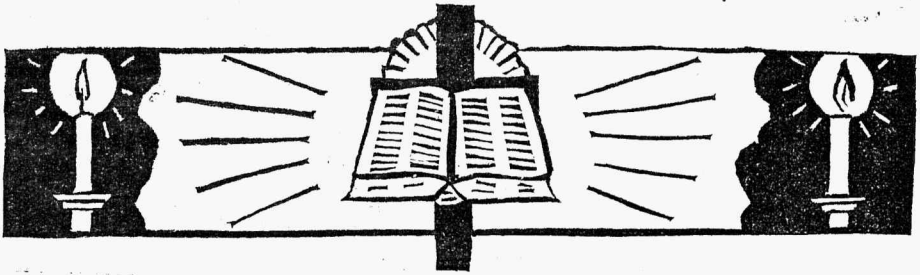
Skautliku tervitusega

Dr. H. Alver

Haapsalu linnapea

Lääne Skautide Maleva vanem

„Rändaja, kus on su kodu kuhu kiirelt tõttad sa...“

Vaikselt helisevad vana aasta keldad kurba viit lahkunud aastale. Jälle on möödunud, veerenud ajamerde, kadunud udusesse igavikku need 365 päeva mis sisaldas endas möödunud aasta.

Nagu vaikne kodutu rändaja, kel' ilmaski aega ei ole, ruttab inimene aastast aastasse. Algab noore ja väeti lapsena juhitud ema hoolitsevast käest, sammub pea tugeva iseseisva inimesena ja lõpetab rännaku vana raugana palvetades: „Luba mind su ligi tulla, armas taeva kuningas...“

Aasta on kui kilomeeter, mis on läbi matkatud eesmärgi poole. Möödudes aasta piiripostilt, astudes uude aastasse iga matkaja tahtmatult peatub, et märkida üles oma matkaraamatusse seni saavutatud eesmärke. Imelikud tunded, igatsused täidavad südame, nagu oleksime midagi kaotanud, mis nii kallis, nii armas, nii lahutamatu, tihti võitleme isegi pisaratega, otsekui kallima sõbra kalmul, heites tema põrmule kolm peotäit maamulda. Veel hetkeks peatume vaikselt leinas kuulatades, kaugussevaibuvaid vana-aasta kurbi helinaid. Järgmisel hetkel aga tormame kui tuulipead edasi uude aastasse pea tulvil ootusi ja lootusi, unistusi ja igatsusi. Keelele kerkib vaid kolm küsimust:

Milline oli vana aasta?

Oli ta õnnisturikas? — Peab ütleva meile, skautidele on möödunud aasta palju uut kaasa toonud. Meie oleme liigete arvult tunduvalt suurenenud, sisemises töös on palju edusamme tehtud, oleme isegi esimese skautjuhtide kooli asutanud ülemaailmlises skautjuhtide koolis saadud kogemuste põhjal. Palju rõõmu ja palju õnne on meile osaks saanud, kuid vana aasta rõõmukarikasse on langenud nii mõnigi kurbusepisar, olgu see perekonna, sõprade, maa

või kogu rahva elus. Kas me ei tohiks siis kõike seda mälestada ühes lahkunud aastaga, mahutades sellesse oma õilsamad igatsused, mis sütitab südamed: „Aeg kõik asjad lõpetab, Jumal ikka armastab.“

Mis andis meile vana aasta?

Ta andis meile palju kogemusi, küll välispidiseks võitlemiseks elu keerises, küll sisemiseks tasakaalu leidmiseks oma mõtteis ja sõnus.

Vana aasta andis meile kogemusi ka oma elu ja tegevuse revideerimiseks, et oleme vahest unustanud kõige tähtsama ja siirdunud liig ühekülgsse teele, mis ei vii meid üles mägede poole, sest tõeks peavad saama prohveti sõnad kui ta ütles: „Minu hing püüab üles mägede poole, kust abi tuleb!”

Seda kõike tahame kaasa võtta uude aastasse, ja pole asjata kuulama jäänud vana aasta vaibuvaid kellahelinaid, vaid soe lootusetunne täidab südame ning hardumuses langetame päid ise ette ja palume õnnistust uuele aastale, lausudes: „Meie isa, kes sa oled taevas...”

Mis toob meile uus aasta?

Vaikinud, on vana aasta kurblikud kellahääled, vaibunud öövaikusse kurvad viisid vana aasta lahkumisel. Soe lootussäde lööb lõkkele iga inimese hinges, kui ta uue aasta hommikul üles ärkab, värskena, kosusuna ja ruttab oma sõbrale soovima õnnistusriikast uut aastat.

Tahtmatult kerkib meie silmade ette suure vägeva Jumala kuju ja vaikselt pöörame tema poole palvega: „Kalla

kallis isa käsi, rahu minu südame...” Rahu on ülim õnn, mida julgeme paluda oma isalt. Alustades uut aastat rahuliku südamega ja kindla meelega, suudame jõuda eesmärgile ligemale.

Alatud uus aasta toogu õnnistust meie ettevõtetele ja tegevusele. Ergutagu meid virkusele loov töö kodumaa ja riigi ülesehitusel, mille kallim hind on töökus, mis alati on kandnud ja kannab ka tulevikus vilja! Ehtigu seda ausus, mis loob usaldust meie rahva seas. Kõik mis vana, halb ja väärtusetu, kadugu ning kõik saagu uueks. See olgu meie lipukiri uuel aastal. Siis tuleb õnnistus, siis tuleb rõõm, siis tuleb rahu.

Uueaasta kellad helisevad rõõmsat viit algavale aastale. Imelikud igatsused täidavad südame, nagu oleks meile antud midagi, mis nii kallis, nii armas, nii lahutamatu, tihti võitleme isegi pisaratega otskui kohates oma kallimat sõpra, keda lahutanud meist pikk ajavahemik. Seisatame jälle viivuks ja kuulame kaugusesse vaibuvaid kellade helinaid, kaudu meie igatsustest. Meile on saabunud uus aasta, on alanud uus kilomeeter rändamisteed täis valu ja ohakaid, kuid ka õnne ja õnnistust, ning algame oma teed sõnade saatel:

„Rändaja, kus on su kodu, kuhu kiirelt tõttad sa...? Skm. A. T.

Käsi käes vastu meie suurimale laagri.

Kõiki Eesti skaute huvitab vist kindlasti küsimus, kuidas arenevad 3. Suurlaagri eeltööd ja mis on juba äratatud.

Ara tehtud on juba nii mõndagi, nii et võib juba päris julgelt anda väikse ülevaate ja äramäärata edaspidisedki ülesanded.

Püüan järgnevalt teha seda n. ö. linnulennult:

Juhtiv koosseis on sedakorda juba peaaegu väljakujunenud üksikasjades. Võin kindlalt öelda, et koosseis on sedakorda palju laialdasem ja tööjaotus saadud kogemuste põhjal jaotatud nii nagu üks suur masin, millel on palju väntasid, kõik need on hästi õlitatud ja käivad korrapäraselt. Tahan igatahes ööta, et ükski meie suurlaagri juhtivatest väntadest ei lakka sedakorda kaasatöötamast, vaid iga üksik juhtiv isik võtab oma ülesande väärilise kohusetundega. Just sellest, kuivõrd asjalikkusega ja peensusteni iga ametimees

oma tööjaotuse organiseerib, korraldab ja läbi viib, ripub suurlaagri hea kordaminek. Loodame, et järgmine „Eesti Skaut” toob juba kõik nimed ja üksikasjalised kohustused päevavalgele. Rakendatud on kõik meie andekamad ja kogenenumad juhid ja see kindlustab asja hea kordamineku.

Majandusala on suuremaid ja tähtsamaid probleeme. Kaks tusedat masterit on selle raske ülesande juhtimise ja korraldamise võtnud oma õlgadele. Asja peapõhimõte ja tähtsus seisab selles, et iga maleva all-laager toidustaks end ise, s. o. välja jagatakse toorained vastavate individuaal-toidutabelite alusel, mis on produktide välja andmiseks koostatud iga päeva jaoks eraldi ja all-laagri juhil tarvitseb vaid sellel äramärgida täpne toidul-olejate arv. Toiduvalmistamist, arvan tuleb veel õppida, külap see süsteem selgub üldiselt vast juhtide laagris.

Päevase ülalpidamise kuluks on arvestatud — 50 senti igalt skaudilt. (Mittede üle selle.) Peale selle on ettenähtud üldine osavõtu maks igalühel, kes tahab saada laagrimarki, juhust jne.

Osavõtjad, nende jaotus ja laagristeem, need on küsimused, mille lahendamine lasub laagri juhil. Kuid see küsimus on meile nüüd väga selge. Kindlasti viime selle läbi skautlikus põhisüsteemis. Nii siis täies ulatuses salgasüsteem. Lord Baden Powell ütleb küll, et suured laagrid on halvad selleks, et omandada praktilisi laagri kogemusi. Siiski peame püüdma kõik teha, et igal salgale oleks oma telk või telgipaar ja iga maleva esineb vähemalt ühe rühmaga vastavas jaotuses, suuremad malevad tulevad ikkagi mitme rühmaga. Toidustamine toimuks malevate all-laagrites kindlasti ühiselt. Nii püüdke malevad juba aegsasti omi eeltöid arendada salgasüsteemi alustel, neil alustel teostugu ka laagrites siseelu sõbralikus ja vahelduvas võistlusmeeleolus ja antagu selleks ikka ja ikka võimalusi, ainult sõõgilauas kaotatagu vahed.

Osavõtjaid, neid võiks koguneda 1500 ümber. Omasid 1000, väljast 500. See paneb aga peale kohustusi „välisministeeriumile“. No pole ka viga, olemine ka leidnud mehi, kellel on juba varemalt teatud rahvustega soojad sidemed ja eks püüame hoolitseda kõigiti, et iga välismeeskonna juure saaks ka sobiv saadik, kes kõigest informeerib ja välja uurib nende nõrkused eeskätt just kõhuküsimuse alal, aga mitte vähem selgusele ei jõua nende teistes huvides meie maapinnal. Eks ole siin Haapsalu linnal muret, aga

meeleolu on selline, et seal kõik teha püütakse, et välisvõraste meeleolu ei kannataks.

Ekskursioonide maadena on välismaalastele arvatud mõni saar, Haapsalu linna vallutamise kogu laagri, aga isegi „soomusrongi sõit“ Tallinna kõigi laagrist osavõtjatega, et staadioni pinnal midagit korda saata, — on ette nähtud.

Võistlusi? No ega me suurlaagri enam ei lähe mõnd olümpiaadi pidama. Aga rännak vanemskautidele; üks võistluspäev skautlikkudes alades, kus esineksid kõik malevad ühe üksusega, salgaga ja kolmandaks võiks ka iga Suurlaagrist osavõtja igapäev kirjutada ühe (ühe aga hea) lehekülje oma laagripäevikusse. Need päevikud võiksid siis võistelda. Sellest jätkuks.

Näitus tuleb, kas üldine või eraldi, see nagu veel pooleldi selgusetu. Aga tuleb kindlasti. Nii, et valmistagem, ikka nii, et rahvas ja välisskautid ka midagi näeks meie skautlusest, rahvast ja maast.

Propaganda. Juht on tubli mees ja osakond on hästi konstrueeritud, varsti läheb selgitustöö lahti.

Nii võiks kõnelda palju, aga pisukse ülevaate vast saite sellestki

Büroo töötab juba kolmandat kuud ja õnn meile, et saime eeltöödega nii aegselt alustada.

Nii siis, kui kellegil midagit selgust vaja, büroo asub Tartus, Vallikraavi 23, telef. 4-02 igapäev. kl. 10—1-ni e. l.

Astume järjekindlusega eeltöodes vastu 3 Suurlaagri lootuses, et tuleb laager mille ees ei pruugiks häbeneda keegi.

PÖHJANAEL.

Üleskutse kõikidele skautidele ja skaudisõpradele.

Eesti skautluse minevik ulatub üle 20 aasta. Kuna andmed puudulikud, ühekülgised, laiali ja ebatäpsed, siis olen oma peale võtnud Eesti skautluse ajaloo andmete kogumise.

Peaks olema meie ühine huvi isikute leidmine, kes võiksid teateid anda skautluse kohta 1916—1923 või enne seda.

Palun teatada nende isikute nimed ja aadressid või saates oma isiklikke andmeid ja mälestusi mulle, et saak-

sin 15 aastapäevaks täpsama ülevaate Eesti skautluse minevikust ja ühtlasi võiksin saadud andmetega seda tööd jätkata. Asjast huvitatud leiavad, seni teada olevad andmed „Skautlikul teel“ lhk. 199—202, millised võiks võtta aluseks ja neile täiendavad andmed juurde lisada.

Andmed palun saata aadressil Tartu, Narva 17—10.

Skm. H. Michelson.

MATK SOOMES

1935. a. suvel, 6—26 juulini korraldas Tallinna Skautide Maleva XV rühm pikema matka me vennasrahva maal. Matkast võtsid osa skaudid L. Alev, H. Brandman, P. Karro, A. Jõks, V. Kõrts, E. Peet, H. Strauss, F. Suidt, skm. V. Suigusaar'e juhtimisel.

Matka pikkus oli 1400 km, millest jalgsi kaeti 528 km. Kogu matka jooksul peeti matkapäevikut, kuhu kanti sisse kohapeal üleelatud sündmusi ja muljeid, milline matkapäevik tunnistati Tall. Sk. Mal. 1935. a. parimaks matkapäevikuks.

Avaldame allpool Soome matka kohta käivaid katkeid XV rühma matkapäevikust.

„Vaba Maa“ fotomees teeb pildi, mis ajalehes peab ilmuma.

Ühele Ungari skaudile toob üks Eesti gaid tulipunaseid lilli — pujenge. Ju ta jõudis selle ühe päevaga, mil ta Tallinnas viibis Eesti neuu südame võita. Lõunamaalane, keev veri, asi areneb kiirelt.

Vabastatakse trossid, laev liigub...

On nüüd aga kisa, Laeval on Tsehhi jalgpalli „proffide“ meeskond, kus enamus juudid. Kõik need Jakobid, Moosesed ja Israelid kisavad kail olijatega, kes samuti on „Jumala äravalitud rahvas“. Vatt annab paar „pomme“, siis jäävad veidi vaiksemaks. Viimased lehitused ning olemegi „eneste keskel“.

Matkajuht toob esimesena oma „pa-

6. juulil 1935.

Ilm on pilves, ent tuju on hää, sel hommikul, mil koguneme „koopasse“, — sest sõidame ju Soome, kus saab matkata, nautida „kümnetuhande järve“ maa loodusilu, külastada laagreid ja luua sõprussidemeid vennasrahva skautidega.

Võtame rivisse, Eesti lipp ette ja laulu saatel suundume sadama. Läheme kohe laeva, et vabaneda seljakottidest, millised mõnel mehel rohkem kui vana Vene puuda kaaluvad. Laeval on ees juba Ungari skaudid, arvult 24, kes meiega ühes Soome sõidavad.

On ka saatjaid tulnud. Matkajuht Vatt ja Leo saavad lilli, mis aga kohe vennalikult jaotati kõigi vahel. Ka rühma vanem R. Uhke on meid saatmas.

dajanni” tulle. Muidugi on teised kohe ümber ja maasikad kaovad „rutem kui muidu“. Ka mõne teise mehe maasikad ning muu suupärane kraam läheb sama teed.

Laev tormab läbi lainete...

Kella 14,00 ajal hakkavad Helsingi tornid paistma. Mõödume Helsingi ees asuvast saarestikust, kuulsast Sveaborgi-Suomenlinna merekindlusest, ning vähe enne kella 15,00 oleme sadamas.

Rivistume laeva servale. Samuti teevad ungarlased. Loodame, et Soome skaudid on meid vastuvõtnud. Pettumus... Üks ainuke Soome skaut piilub teiselpool nõõri...

Selgub, et peame sõitma omnibusega 80 klm kaugusel asuvasse „Kalevalaleiri“.

Maastik, mille läbistame on suurepärase. Palju järvi, mägesid, kaljusid.

Laagri väravas ootavad meid Suomen Partoliidu peavanem Vernereri Louhivuori, Kalevala laagrijuht skm Lauri Vuolosvirta ja teised skautjuhid. Tervitused... Sammume Soome skautidest moodustatud spaleerist mööda — laagri.

Algab laagri ehitus ning kella 23.00 on laager üles löödud, ning mõni minut üle 24.00 heidame magama, vaigust lõhnavatest kuuseokstest tehtud vooditele.

7. juulil 1935. a.

Ärkame hommikul külma värinaga. Kogu öö on puhunud põhjatuul otse meie telkide uksest sisse.

Täna on pühapäev... Ruttu üles ja pesema.

Järgmistena heisatakse korraga Eesti, Ungari, Karjala ja Ingeri lipud. Meelekõitva pildi annab lipuväli kõigi hõimurahvaste lippudega. Küll ei ole laagris ingerlasi ega karjalasi nende päris-kodumaalt, kuid need lipud, millised lehvivad hõimulaagris, annavad lootust, et kord ka vaba Ingeri ja Karjala poisid saavad olla ühises hõimulaagris ühes teiste vabade hõimudega.

Samal päeval õnnistatakse Lohja kirikus Soome Partoliidu lipp. Laagrist alevikku on 8 klm läbi ilusa männimetsa. Lohja on suurem kui meie Paide linn, kuid kannab siiski alevi nimetust.

Igivana Lohja kirik, asudes nägusa surnuaia keskel võtab meid vastu. Kirik on ehitatud Anno domini 1303.

Selgub, et ungarlased on palju rohkem külma käes kannatanud kui meie. Budapestis olnud 57° C sooja ja nüüd siin Lohjal, öösel vaevalt 12—15° C. Vahe on ikkagi väga suur.

Järve vesi on joomiseks liig soe aga suplemiseks külm.

Ruttu vormi ja sööma. Vaevalt lõpetame söömise, kui juba peame minema lipuväljale, hommikuseks lipu „heiskamiseks“. Terve tänane päev on pühendatud hõimuaatele ja nimetatakse hõimupäevaks. Lipuväljal rivistub iga rahvus oma lipu juurde. Esimesena kerkiib masti suur Soome lipp. Kaunis on silmapilk: kogu laager laulab Soome lipulaulu: „Siniristilippumme, sulle käsin vanomme sydämin...“ ning pikaldaselt tõuseb puhtavärviline, elurõõmus lipp masti ning lööb lehvima.

Kirikusse sisseastudes üllatab meid maalide rohkus seintel ja lael. Kogu kirik on kaetud maalidega. Kõik pildid on piibli ainetel ja väga algeliselt maalitud. On näha Eva sündimist Aadami küljeluust, veeuputus, Daniel lõukoerte augus jne. Nagu selgub on need maalid kõik säilinud kiriku ehitamise aastast.

Õnnistatakse, nägus, valkjaskollasest siidist kuldsete liiliatega lipp.

Jumalateenistuse lõpul suundume alevivalitsuse poolt korraldatavale kohvile, alevivalitsuse parki. Pakutakse maiustusi ja maitsevat, ainult soomes keeta osatavat kohvi. Peetakse vastastikke tervituskõnesid.

Vihma hakkab tibama... päris tugev hoog tuleb.

Laagri jõudes algab kohe suur „tsein-

simine". Kõiki vahetatakse: märke, postmarke, lippe...

Oma laagris tuleb seletusi anda Eesti maa ja rahva kohta. Ei aita siin ühest suust, kuluks mitu ära.

Kell 21.00 koguneme „iltanuotiole" ehk lõkketulele, mille juhiks on Soome hundipoegade juht, Lappi Jussi-Seppälä. Välimuselt ja olemiselt väga sarnane meie suure poiste sõbra skautmaster Harry Haameriga.

On juba hiline kui lõkkelt tagasi tuleme. Jooma kuuma teed, sest õhtu on võrdlemisi külm. Näeme, kuid soomlased kannavad ungarlastele vaipe, karvaseid nahke, kasukaid. Aeg läheneb keskööle... Poeme telkidesse. On kuulda mõnes telgis sosinat, kuid varsti jääb kõik vaikseks. Vaikseks? Oh ei. Ühes telgis algab hirmus norskamine, lurin, norin...

Tuleb oodata nii Lohjal kui ka sõlm-jaamas Hyvinkääs. Viimases isegi 5 tundi ning seepärast iga mees andus oma toimingutele. Alf hakkab jaamas „rehnuti" pidama oma maise vara üle. Kuna ka Straussil olla sama palju „mammonat" kui Alfil, siis temal ei pruugi rehnuti teha, vaid ootab ainult teise arvestuse tulemusi. Ka Peetriile hakkab see toiming külge. Vatt viskab siruli pingile ja magab „ausa mehe und". Ning ülejäänud viis on juba jõudnud soetada tutvusi soome tüdrukutega ning nüüd on juttu laialt.

Õö... Kiirrong vurab läbi kaljuse Soome maastiku... läbistame Rihimäki — Lahti — viies meid Ida-Soome.

Rongis areneb ilusam ja kaunim „hõimu õhtu", mida oleme üle elanud.

Juba rongi astudes tõmbame tähelepanu endile. Saades kuulda, et oleme

Juba teada, kes sääl seda „muusikat" teeb: meie matkakamba lühem liige Viktor Körts.

8. juulil 1935. a.

Käes on see suur päev, millal algame oma suurt matka. Mõned õiendused telefoni teel Eesti Saatkonnaga Helsingis ning kotid selga ja lahkumine on käes.

Kogu Eesti laager tuleb meid saatma. Laagri staabi juures jätame jumalaga laagrijuhiga ja teiste staabi liigetega. Laagrijuhi poolt saame igatks mälestuseks metallist laagrimärgi.

Hüüame Kalevalalaagrite kolmekordse elagu ning suundume tuttavale metsateele, sihiks Lohja alev, kus rongiga sõidame Lappeenranta, väikesesse linna Saima ääres.

eestlased, hõimuvennad, tekkisid kohe tutvused rongikaaslastega. Laul järgnes laulule nii meie kui ka rongis viibijate soomlaste poolt. Räägiti üksteisele vaimustavaid sõnu, sellepääle vaatamata, et olime võhivõõrad.

Eriti huvitatud Eestist on üks härra. Vatt on juhtunud tema kõrvale istuma, ning nüüd saab see härra täieliku ülevaate Eestist. Selgub, et ta on reservohvitser, on osä võtnud Soome Vabadussõjast, saanud haavata, langenud punaste kätte vang, põgenenud... Vend võidelnud Eesti Vabadussõjas ja langenud Paju lahingus. Mees on suur hõimuaate pooldaja. Peab väga lugu eestlastest, ning loodab, et kord tuleb aeg, kus on olemas üks „Suur Soome" riik,

kuhu kuuluksid kõik meie hõimud. Terves ta olemises paistis suur „rütsade” vihkamine.

Simula jaamas lahkume oma vastsetest sõpradest ning sõidame teise rongiga Lappeenranta kuhu jõuame kell 06,30.

Seal saame kaitseliidu majas toa, kuhu oma asje saame jätta.

Ruttu vaibad põrandale, seljakotid pea alla ning peagi annab rahulik hingamine ja Viku norskamine tunnistust 9 väsinud poisi õiglastest unest. Hääd ööd!
(Järgneb.)

I Eesti skaudijuhtide kursused.

1. Kursuste eesmärk on kaasa aidata juhtidele, püüdes anda kindlat ning selget mõistet ja teadmisi skautluse sihtidest ja meetoditest.
2. Kursus koosneb kolmest osast:
 1. teoreetiline
 2. praktiline, juuni kuul
 3. katsetusajajärk.
3. Kõigil kursustest osavõtjail saadetakse 15. jaan. 1936. a. kätte teoreetiline materjal läbi töötamiseks. Ühtlasi tuleb läbi lugeda või uuesti tutvuneda järgmiste raamatutega: a) Skautlikul teel, b) Philips, Salga süsteem, c) Sk. käsiraamat 2. trükk, d) Eesti skautide maleva põhimäärus-tik.
4. Materjaliga ühelajal saadetakse kätte ka esimeste küsimuste sari, millele tuleb vastused saata 1. märtsiks 1936. a.

Märkused: Tartu ja Viljandi skautidel tulevad vastused saata 1. veebruariks 1936. a.

5. Nimetatud allikates antud materjali põhjal tuleb igal kursustest osavõtjal koostada isiklik konspekt (+) ja samas kaustikus ka vastata antud küsimusile. Iga küsimuse vastamist alustatagu uuel leheküljelt ja nimelt paremalt lhk. vasakule pooled jäetagu puhtaks, kuhu lugeja võib oma märkused teha.

Märkus: Kursuste juhatus püüab võimaluse korral suuremates keskustes punkt 5 teostamiseks ja huvi tõstmiseks kaasa aidata vastavate eelkursustega. Tartus ja Viljandis on need juba teostunud ja Tallinnas teostuvad need ka peatselt.

6. Konspekt ühes küsimustele antud vastustega tuleb saata kursuste juhatusesele 1. märtsiks 1936. a., mis pärast järelevaatus saadetakse tagasi ühes seisukohaga ja ülesannetega edaspidiseks tööks. Ühtlasi selgitab see töö, kas osavõtja on juba küllalt vääriline õppelaagrist osavõtjaks, s. o. kas temal on õige arusaamine skautluse sihtidest ja meetoditest. Juurde tuleb lisada margiga ja õige aadressiga ümbrik kaustiku tagastamiseks. Vastuse lõpul võib esitada ka küsimusi, mis tekitanud skautluse töös raskusi.
7. Peetagu meeles, see pole niivõrd eksam, kui skautlikkude ideede selgitamine.
8. Eelistatud on vastused, mis antud osavõtjate isiklikest kogemustest skautluses. Juhul, kui osavõtja ei tegutse rühmaga või momendil muu üksusega, vastaku oma veenete kohaselt vastavalt antud olukorrale.

Eesti Skautide Maleva
Peastaabiülema abi.

AASTAKOOSOLEKUD

TÖÖ JA VENDLUSE PÄEVADEKS

II

Asudes aastakoosolekutega seoses olevate küsimuste arutamisele, lubatagu allakirjutajal ette tähendada, et kõik eelseisev ei taha kuidagi olla kindlakajuline ettepanek selleks ehk teiseks, vaid ainult katse panna liikvela mõtteid meie seniste ak-te töötulemuste hindamiseks ja algatada loodetavasti elavat mõttevahetust ak-te edaspidiste arengusuunade määramiseks.

1. Koht ja aeg.

Senine aastakoosolekute tava nende korraldamises igal aastal ise keskses, linnas, on meid seni täieliselt rahuldanud, ning juba mainitud põhjused on küllaltki kaaluvad senise traditsiooni jätkamiseks selles. Ja et isegi ääremaille määratud ak. suudab täiel määral täita osavõtult oma ülesannet, tõendas liigkordselt kas või näit. Võrus peetud viimne ak., mis kuigi pidamisele tulnud enamaile malevaile võrdlemisi suures kauguses, siiski suutis koguda täie kvoorumi esitajatega kõikjalt üle riigi.

Ja kord järjega Kuresaare ette jõudnuna usume sinnagi suures arvus jõuda saarepoiste külalistena, kes meie „suurmaalaste“ täit püüdu selleks kül kõigiti on väljateeninud oma esitajate eeskujul väärivate pingutustega osavõt-

miseks meie suurnõupidamistest igal hilissügisel siinpool lahte, „suurel maal“.

Tavakohaseks on kujunenud ka ak-te korraldamise aeg — sügisene paari-päevaline koolivaheaeg, n. n. „kliistripühad“. Seegi aja valik võib tunduda õigekäeliseks olema tehtud: 1) kohtadel on juba tehtud kokkuvõtteid ja valminud mõõdunud tegevusaasta aruanded (oleme oma tegevusaastaidki vastavalt ak-te pidamise ajale hakanud lugema aastakoosolekust aastakoosolekuni!) ja 2) on ka kohtadel uueks algavaks tegevusaastaks selgunud vastsed juhid, kes siis ka ak-le kogunenult kohe töö algul selle edukaks arendamiseks tõhusaid näpunäiteid võiksid saada.

Kui, siis ainult vast ühest kaalutlusest võiks kõnealla tulla meie suurnõupidamiste aja sobivus. Ja selle juures lubatagu mul peatuda veidi pikemalt, kuna siin asja lähemalt läbi kaaludes ehk leiame siiski tarvilikuks midagi ümberkorraldada.

Kuigi tähendatud, ak-d peale oma otseste tegeliku töö-ülesande taotlevad veel 1) skautlemise üldise propageerimise eesmärgi kohapeal ja 2) võimaluse andmist kogunenuile välisskautidele lähemalt tutvuda meie järjekordse aastakoosoleku-linnaga, kuhu meid kokku on

Teadsin, et teie, poisid, ootate juba pikisilmi „hallsabade“ karja uudiseid ja seepärast mõtlesin oma rasvaste jõuluvorstide juures ka teie peale. Läbi paksu ja vedela, lume ja lõrtsi, marsisin „hallsabade“ lennuülesma juurde hankima sõjasaladusi.

See oli just uueaasta esimesel päeval. Leidsin terve lennuväe tema juurest jõulupuu alt istumast ja präänikuid söömast, kuid ka selle toimingu juures oli poiste jutt asjalik. Keegi poistest oli kuskilt hankinud vana loodusloo raamatut ja uurinud sealt välja ühe imeliku asja. Kavalate viguritega võib valmis-

tada ühte imelikku õhusorti, mida nimetatakse vesinikuks ja mille abil saab ehitada õhupalli. „Selle abil,“ jutustas poiss edasi, „võime lennata üheskoos nagu „Krahv Tsepeliniga“ ja kirjutada oma nime korralikkude õhuvallutajate kirja.“

Terve lendurite jõuk oli nõus uue ettepanekuga ja asja algataja kraamis kohe välja plaanid ja joonised. Pannem selle joonise ka siia, et saaksite selgema pildi ja lisan seletused juurde.

Kotid, kuhu vesinik aparaadist lastakse, on imbutatud õhkupidavaks, kotte hoiab koos võrkkiige ja poisid istuvad pesukorvis, nagu joonisel näete. Maandudes tuleb vaid kottidest „luft“ välja lasta ja jalad on varsti kindlal pinnal.

Rohkem uudiseid lennuvälal enam pol-

toonud vaid siia määratud nõupidamine, paljuid esmakordselt ja võimalik ka mitmeteks ja mitmeteks aegadeks ainukordseks jäävalt.

Kuid mis kohalikku üldsust haaravat propagandat sa ikka teed või millise mulje sa võib olla aastate kesvuseks vastsest ak-linnast ikka omad, kui väljas sajab alla niisket lumelörtsi või koguni ladistab külma sügisvihma, nii et vähemalgi ruumist lahkumisel pead pugema varjasse palitusse ja tänavail tuleb hakata laveerima porilompide vahel. Ja millised saavad need muljed meie 100-l või 150-l välisskautide perel paljudele uudislinnast, võib juba arvata, kui meie suurlinnadki Tallinn ja Tartu kõledail sügispäevil võivad tunduda troostituna, rääkimata siis vähematest linnadest, mis võivad näida viimase mahajäätud paigana. Meenutagem kas või suvituslinna — millise mulje viisite Haapsalut, meie põhjendatult ülistatud kaasa 34. aasta sügisel. Või Valga lund ja külma, Rakvere ja Tartu vihma. Võru erakordset õnnestumist ilmastiku poolt peame aga arvama vaid üllaks ilmataadi andeks, millist andi aastakoosolekute ja „kliistri pühade“ ajaks lausa ülekohus oleks temalt pidevalt

oodata, sest kalendri-aeg ja oktoobri lõpp nõuavad omakohast!

Ja kui siis mõelda vaid sellele, et saaksime kord kokku tulla, kõik see suur skaudipere rõõmsail kevadpäivil, mil kõikjal on rõõmsat päikesepaistet, meie aastakoosoleku-linn uppumas värskesse kevadrohelusse ja õitesse, mil väikseimgi linn võib uuditsevale võrale esitada end omast parimast küljest! Ja kui selles kevadpäikeses ja soojas saabunud suvilindudena täidavad korraga rõõmsa elevusega linnatänavaid, paljud ja väga paljud eeskujulikus vormirõivastises elurõõmsad paljaspõlvelised poisid — skaudid, kas siis tänavail niisama ristledes või korraldatud ridades astudes, siis sellega on küll skautlust seal kohapeal enam propageeritud kui ühelgi ak piduõhtul või ametlikul aktusel. Ilmastik aga peaks võimaldama kinnise ruumi pidustuse asemel kõige mõjusamat lõkkeõhtut, millest ei võtaks osa vaid piiratud arv pääsmeid lunastanud pidulisi, vaid võimalik sadandeid ja sadandeid linlasi, kelledele seal saaks kõige mõjukamalt edasianda seda mis meil öelda on. (Kujutlege: Peavanema vee-nev sõnavõtt lõkkel!). Ja skautlik va-

nud ja mina tuln tulema. Aga pagana kanged poisid on need lendurid küll,

mõtlesin ise. Küllap suurlaagri ajal loeme veel nende plaanide täitmisest.

*

Hoopis isesugused vennad on kogunud mereväkke. Kõik paksud ja priske poisid nagu purikad. Nende kogumiskoht on jahtklubi maale tõmmatud paatide all ja sinna uurima minna oli kõige raskem. Et mina aga selle raske ülesande oma peale võtsin, siis asusin julgelt kallale.

Kolmekuningapäeval sumpasin läbi paksu lume ja koputasin paadi küljele, mille alt kostis jutukõminat. „Ahoi, hõigati paadi alt, „kes seal kobistab?“ „Vanahunt Sammalkasukas,“ tutvustasin mina.

„Astu sisse,“ hõigati vastu ja mina laskusin lumele, et paadi alla pugeda. Kuid ei mahtunud minu lai kere läbi kitsast praost. Kuulsin poisse sosistavat oma peres ja kurisin oma häda. Kiiresti lippasid poisid paadi alt välja ja kergitasid ühisel jõul paadi serya. Lipsti, — olingi läbi.

Kuid ei tulnud enam ühtegi poissi tagasi paadi alla. Ainult üks hää kuulu-

baõhu jumalateenistus, minupärast kas või tõrviku valgel, kas see hästi korraldatuna ei suudaks väärikalt asendada seniseid tavalisi kirikuteenistusi. Kas ehk ei oleks sel puhul mõtet elustada ja traditsiooniliseks muuta ka Tartu ak. ajal skm. Eberi poolt algatatud südaõist juhtide töötuseandmist, mis sedakorda, kül külmal sügisõöl, Toomemäel iidse vanade eestlaste ohrikivi juures oma omapärase tulede-tseremooniaga allakirjutajale kül üheks meelejäävamaks ja sügavamaks elamuks skautlemise-aegadest saab jääma. Ja kui see seal piirdus osavõtjatena vaid paarikümne roverealise skaudiga (on praegugi veel kahju neist vanema-kest skautjuhtidest, kes toda nii skautlikku algatust tolkorral teadlikult ignoreerisid...), siis oma ak-te puhul võiksime seda südaõist töötuseandmist vabas looduses kõigele hääle ja ilusale laiendada kõigi kogunenud skaudijuh-tide üksmeelseks tunde ja aatetruuduse avalduseks. Tutvumismatke või väljäsõite lähemasse ümbruskonda ja kindlasti veel mõndagi muud ak. raamidesse sobivat võimaduks meil soojel kevadpäivil korraldada võrratult paremini kui see kunagi võib olla vihmaniiskes

sügisel. Sellisteks aegadeks võiks olla kas suvised või päevad kohe peale koolitöö lõppu. Jaanipäev ja eelnev Võidupüha selleks arvesse tulla ei saa, kuna siis õpilastepere juba laiali on sõitnud oma kodudesse ja kohtadele jäänud juhtidel on tegevust üldisel Võidupühal kohapeal korraldatavate pidustuste kaasatagemiseks. Tõsi: vihma vastu ei kindlusta meid ka suvivateks keegi, kuid siiski on korralikkude ilmade võimalus võrdlemata protsendilises arvus suurem kui see kunagi saab olla oktoobrilõpu päevadel.

Kas ei vääriks kord katsetada kevadega?

Ja aga töö? Aruanded ja vastsed juhid? Põhimõtteliselt õigeks tunnistades eelnevat peaksime suutma üle saada ka sellest. Kus on see öeldud, et peame omi aruandeid alustama just talvise sisetöö ülevaatega. Kevadeti akuid pidades koostame aruandeid kevadest kevadesse. Ja kui keegi väärikat aruannet oma tegevusest anda saab, siis ikkagi see, kes seda tööd tegevusaastal juhtis ja nüüd selle lõpetab. Just nende, tegevust lõpetavate juhtide seisukohad ja mõtteavaldused möödunu kohta, mis kasvanud välja tööst ja

tas väljast: „Vanahunt Sammalkasukas! Selle eest, et oma nina igale poole topid, jätame su siia puuri järelemõtlemata!”

Mõirgasin, jaurasin ja hüüdsin appi paadi all, sest olemine oli kehv ja kitsas. Alles õhtul päästis üks sõbralik kalamees mu lahti. Olin täis püha viha „hallsabade” mereväe vastu ja kõmpisin koju.

Sellega see asi veel ei lõppenud. Sain ühel päeval ühe meremehe tänavalt kätte ja noomisin ta naha tublisti täis. Selgus, et tema oligi nende „kapten” ja seega kõige suurem vastutaja minu van

gistamise eest. Kuid ega kapten ei kukkunudki verest ära. Oli vaid tõsiselt pahane, et olen kõik „hallsabade” suured plaanid „Eesti Skaudile” välja lobisenud.

Suutsin talle siiski augu pähe rääkida ja ta lubas mulle lühidalt kõnelda sõidukitest, kuid võttis ausõna, et neist sõnagi ei kirjuta, vaid ainult joonistan. Parata pole midagi, püüdke leppida ainult piltidega.

Seega lõpebki „hallsabade” karja suurlaagri-lugu, kuid vaevalt jääb see viimaseks looks neist poistest. Nii kanged, tragid ja leidlikud poisid tulevad kindlasti tulevikuski „Eesti Skaudi” veergudele. Kõigepealt aga jääme ootama nende vägevat saabumist suurlaagrisse ja võtame nad seal hurraaga vastu.

kogemustest kohtadel, on parimateks juhisteks ak-l viibivatele noorematele juhtidele, kes võib olla juba järgneval sügisel peavad ise hakkama asja edasiviima. See et aga nooremaid juhte ak-tele võimalikult suure arvus tuuleks, saama otseseid näpunäiteid ja süvendame juhtidepere vendlust, peaks olema enesestmõistetavaks kohustuseks igale vanemale juhile!

Nii! Kui õige katsetaks kord kevadega!

2. Osavõtjad.

Aastakoosolekute puhul mainitakse ikka, et seal ja seal oli nii ja niimitu osavõtjat. Registreerimislehe silmitsel selgub selle juures aga ka veel midagi muud: nii ja niimitmest osavõtjast on kaugelt suurem osa neid kes on end väljalüüdanud oma otsuse avaldamise võimalusest ak-l — neil ei ole hääletamise õigust! Millest see tingitud on üldiselt teada: tavaliselt 25 sendiline lisamaks ak-u liikmeks registreerimisel nääleõiguse eest põhjustab selle. Sel-

lele seltsib lisaks veel teadmine eelmiste ak-ute kogemustest, et niikuinii toda hääletuskaarti lõpuks vajatakse ju ainult ak juhatause valimiseks koosolekute alul ja koosolekute lõpuminutitel resolutsioonide (kui neid on! Võru!) vastuvõtmiseks ning järjekordse ak ja spordivõistluste koha määramiseks. Muul ajal võib aga sinu 25 sendiline hääletuskaart rahuga taskusopis puhata. Ja nii tulebki siis viimaks, et vast 20 liikmelisest esindusest kusa-gilt keskusest hääletamiseõiguse omale lunastavad vaid vast 7—8 vanemat juhti, kellel see on ka nooremate juhtide ees teatavaks prestiiži küsimuseks, ja omakorda eriti innukalt hääleõigusi näeme soetamas endile nende malevate esitusi, kes teatud lootusi hellitavad häälele ülekaaluga võita enda korraldusse järgnevat aastakoosolekut.

Sarnane kord on kõik muu, ainult mitte õige! Sellest siis —

igale põhimääruses ja aastakoosoleku kodukorras ettenähtud aastakoosoleku liikmele hääleõigus, noortele samavõrdselt vanemate juhtidega!

Aastakoosoleku korraldamine nõuab kindlasti omad teatavad kulutused, milledeks pole erilisi summasid vabalt kasutada ei peastaabil ega ka kohapealsetel korraldajatel, ja seni kui... jääb vist kül üheks mooduseks osalistki kulude katet saada registreerimis maksudest. Kuid see saagu võrdseks kõigi ak-st osavõtjaile. Senine 25 sendiline hääleõiguslike ja liht ak-liikme registreerimistasu vahe on tõesti minimaalne, ja pean täiesti võimalikuks, et kui on suudetud kanda kokkusooiduks reisukulud, siis kõigile ühtlane 50 sendiline registreerimismaks ak-st osavõtuks ei tohiks kellegile erilise ülepääsemata raskusena tunduda, rääkimata kohapealseist osavõtjaist, kellel mingeid isiklike kulutusi ak-st osavõtuks kanda pole olnud.

Kui meie selle nii saaksime läbi viia, siis kõnelemata sellest, et ak korraldamise kuludele senisest suurema katte saame, saab meil rõõm näha olema, et iga ak-st osavõtja hääletamisel oma kaarti tõstma saab end täieõiguslike liikmena ja tehtavas töös kaasaraäki-jana tundes. See aga juba enesest gab teatud edu ak sisulises töös.

E. PRIIMANN, skm.

Looduse Kuldraamatu I, II, III, IV ja V sarja 65 raamatust pakuvad skautidele eriti huvitavat lugemismaterjali järgmised teosed:

V. Helling: Bombay pärlipüüdja. — H. Dominik: John Workman I ja II osa. S. Wörishöffer: Looduseuurijate laev I ja II osa. — M. Twain: Huckleberry Finni seiklused. — K. Vilku: Tapani Löfvingi seiklused. — H. A. Vachell: Koolivennad. — S. Hedín: Seiklused Tiibetis. — S. Brödy: Egeri vahvad õppurid. — R. Kipling: Julged merimehed. — K. May: Winnetou. — Winnetou jälgedes. — Winnetou surm. — W. Scott: Talisman. — R. Haggard: Madalmaade vabadusvõitlus. — R. Baumbach: Pettekuld. — J. Fabricius: Kippar Bontekoe laevapoisid I ja II osa. — Jules Verne: Tsaari kuller. — Lõuna-Aafrika savannides. — K. Hänninen: Laane kuningas. — V. Rákosi: Noored kangelased. — Sir E. Shackleton: Teekond Lõunanabale. — Z. Mócz: Jutt vagurast poisist. — Santeri Ivalo: Viiburi plahvatus. — T. C. Bridges: Kadunud saar. — E. Bulwer-Lytton: Pompeji viimsed päevad I ja II osa. — Franz Treller: Gautšo poeg. — G. Põldmaa: Mikroobide jahil. — F. Marryat: Mitšman Easy. — G. Farkas: Käärivad hinged.

Iga raamat maksab brošeeritult Kr. 2.50 — Kr. 3.—.

Pika põua järel värsket õhku nii ohtralt!

Küll on meil kaua kõneldud noorsooraamatute tarvidusest ja kui palju aega on see võtnud, enne kui mõttest on tegudeni jõutud.

Need üksikud raamatud, mis vahete-vahel kunagi on ilmunud, tulid süsteemita ja kadusid kõige muu seas, ilma et oleks võidudki kõnelda noorsookirjandusest. Nüüd on teda aga olemas, nüd võib nendega end varustada iga kool ja iga perekond, kes tahab rõhku panna tõesti heale kirjandusele.

Hea noorsookirjanduse tundemärgiks on, et ta õieti ei olegi noorsookirjandus, et ta on loetav ja vägagi loetav noorele kui ka vanale. Ainult et igäiks sealt seda ammutab, mis teda huvitab ja köidab.

K. A. HINDREY.

„Kuldraamatu“ valiku on „Loodus“ teinud tõesti õnneliku käega, sest kõik nimestikku võetud autorid ja nende teosed kuuluvad maailmakirjanduse parimate hulka ega paku huvi mitte üksnes noorsoole, vaid paeluvad ka täiskasvanute huvi. Mõnigi neist teostest aitab tiivustada lootust paremaie tulevikule ja karastab tahte jõudu raskuste võitmiseks ja ülevate eesmärkide taotlemiseks, andes sisemist hoogu püsivaks ja sitkeks ülesehitavaks tööks.

M. PUKITS

Tartu linnaraamatukogu juhataja.

„Kuldraamat“ on saanud meie noortele otsekui kalliskivide laekaks. Neist lehekülgedest särab heledais värves elurõõm, tahtejulge, mehelik kindlus ja naiselik õrnus. Need raamatud on kui soojendav kolle, mille juures on hea viibida.

A. TURNER

Tartu linna koolivalitsuse asjaajaja.

„Kuldraamat“ on esimene hästi valitud kirjandusesari noorsoole, mille kõik noorsookirjanduse head omadused. Põnevate seikluste kõrval antakse rohkesti teadmisi mitmekesistest aladest ja juhitakse noori eetiliste abinõudega püsivalt edasi rühkima ning võitma takistusi.

Trükitehniliselt on raamatud paremad kui meil seni ilmunud ja selle soliidsuse juures on hind küllalt mõõdukas, mis peaks eriti soodustama nende kiiret levikut.

J. ROOS

Tartu linna tütarlastegümnaasiumi direktor.

Töös ja tegevuses Rootsi suurlaagris.

Nii on see kõikide laagrite saatuseks: ehita ja korralda neid kuni lõpp-päevani, et siis kõike mõne tunniga maha lõhkuda ja isegi mitte enam asetki järgi jätta.

Nii oli meiegi. Ehitasime ja korraldasime. Püüdsime oma kahte telki nii hästi kui võimalik ilustada ja kohendada, et me eestlased teiste rahvuste seas millegagi ka silma võiksime paista.

Suur number oli kõögiriistade kiuvaslaud leitud rattavitsast ja traatvõrgust, mis igal pool suurt tähelepanu äratas ja mida isegi tuldi eraldi pildistama.

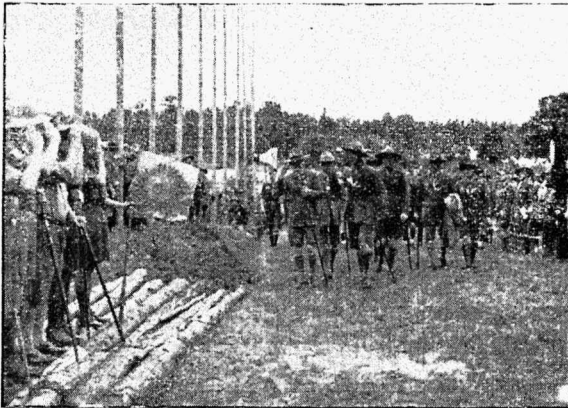
Tõepoolest, seal oli tõesti midagi mis pildistada. — Kas polnud see huvitav ja omapärane: noad, lusikad, kahvlid — kõik läikima hõõrutud, lebasid korrapäraste vahede järele ringis rattal. Päike aina pildus sädelevaid välke haljal metallil.

Skautide seas levitasime suure hoolega teateid Haapsalu suurlaagrist — kiitsime odavat elu Eestis ja soovitasime kindlasti olla Haapsalus 1936. a. suvel.

Kuna me laager oli kohe peatee ääres, oli külastajaid laialt. Eriti mõjus seks kaasa kirev reklaamlaud toredate piltidega ja brošüüridega Eestist.

Omapärane ja ligitõmbav oli ka me lipumasti alus — mis kujutas eneses hiiglasuurt kolmeharalist puukändu, mille harude vahelt sirutus taevasse pikk hallikas lipumast sini-must-valge trikolooriga. Puutüve üks harudest teenis tagajärjekalt alusena autogrammiramatu all, kuhu lasime jäädvustada endi nimed tähtsamail ja haruldasimail külalisil.

Kõigele sellele lisaks oli meil muudki huvitavat „mööblit“, nagu kirjutuslaud,

Väga hästi oli korraldatud ka „reklaambüroo“. Tõime ju ligi 20 kg mitmesuguseid reklaambrošüüre Eestist kaasa, mis kõik välja jagasime laagri küllastajale — Eesti tutvustamiseks.

Tegime määratud tööd. Kus reklaambrošüür ei aidanud, sääls võtsime appi kõneosavuse. Eesti ajalugu oli kolmes keeles peas ning sageli tuli meil tundide kaupa keskustella isikutega, kes olid huvitatud Eestist. Eriti palju sõpru oli endale soetanud Sakala master Edy inglase seas — kes sageli viitsid me seltsis lõbusaid tunde.

söögilaud kuuele inimesele ja köök ning „köögigarnituur“.

Söögid pidime valmistama ise, kuna meile anti kätte ainult toorained. Olime siis kõik kordamööda kokapoisid, kellerid, puuraijujad jne.

Esialgul oli suur tegu Rootsi toiduga. Palju nalja sünnitas too veider õhukes-teks tahvliteks pressitud leib. See ei maitsnud alguses sugugi. Ta sai hüüdnimeks „vineer“ ja toolipõhi“. Ja nii nad teenisidki alguses kandmikkudena väga tagajärjekalt, kuni kord keegi nad vist suure naljaga oli ära söönud.

Samuti oli häda magususega. Kõik oli magus: peenleib, seplik, sai; isegi heeringas maitstes magusana, nagu oleks teda suhkrus marineeritud.

Peavalu tegi leiva küsimus. Meil-tuntud musta leiba nad ju ei tarvita. Arvatagi oli rõõm suur kui Jaan leidis kohvrinurgast tüki musta leiba. Sõime seda siis haruldusena.

Pean kohe tähendama, et olime endale siiski väga toreda laagrikoha saavutanud — meie ümber mõne sammu kaugusel oli pea pool Euroopat ja osa Aasiastki. Nii olid meie all-laagris järgmised rahvused: kõigepealt muidugi eestlased, siis jugoslaavlased, hispaanlased, luxemburglased, lichtensteinlased, inglased, soomlased ja lõpuks siiamlased. Märgin kohe, et noorim skaut laagris võis olla 17—18 aastane. Teised kõik olid vanemad — olime ju roverskautide, s. o. vanemskautide laagris. Näeme hallpäisi vanakesi, pika habemega prantslasi, sitkeid, soonilisi inglise vanamehi — kõiki lühikesis skaudipükstes. Loomulikult oli nooremate arv ülekaalus — oli nende seas skaute igast mõeldavast elukutsest, kuid siin laagris olime kõik üheväärsed — vennad. Tore oli õhtutel jalutada piki metsavahelisi laagriteid. Ikka ja ikka trehivad mõnd tuttavat, kes sulle kohe „head ööd“ omas keeles vastu hõikab. Suure populaarsuse saavutas poolakate „Czuwaj!“ hüüe (ole valmis), mida võis kuulda laagri lõpp-päevil pea iga skaudi suust. Seda sõna tarvitati tervitusena, jumalagajätuks — ühe sõnaga ta passis igale kohale. Samuti läi läbi ungarlaste „Jo munkat“. Olime puhtsüdamlikult öelda suurimad sõbrad ungarlastega. Ei läinud iialgi päeva mööda, et ungarlasi poleks näinud meie laagris. Iseäranis oli meist huvitatud keegi ungarlane — insener, kes tundidekaupa viibis me laagris ja kellest me kõik olime vaimustatud. Tõepoolest see suur pikakasvuline ungarlane jättis unustamatu mulje.

Unustamatuid silmapilke pakkusid iseäranis lõkkeõhtud ungarlaste pool. Kuulsime seal eht ungari mustlasmuusikat — nägime temperamentikat ungari csardasi.

Igal õhtul olid külalislõkkeõhtud. Terve laager oli siis kihamas. Ööpimeduses paistsid ainult punakad lõkked ja valgustasid tumedalt lähenevaid tekkidesemässitud skaute Metsavahel on pä-

ris pime. Liigume sealt läbi ainult elektrilaterna valgel. Terve tee on täis tõttavaid skaute — kõik nad lähevad teistes all-laagrisse külla. Kõrgel kiivilisel pangal on poolakate tuli — kaugele paistab see üle kivisaare ja heidab varju isegi merevette. Ilusa koha on nad välja otsinud — pagana poisid. Ja alt vaadates oleksid nad nagu kuskil puie latvus — kõrgel laagri kohal. Piskeste paganatena näivad nad tule ümber askeldavat.

Ka meie eestlased esinesime ettekannetega mitmel ühisel lõkkeõhtul. Iseäranis soojalt võeti me ettekandeid vastu Balti-riikide ühisel lõkkeõhtul, kuhu pealtvaatajaina oli kogunud ka suur hulk muulasi.

Silmapaistvalt esinesid Balti skautidest leedulased, kellede väga omapärane puupillide (vilede) orkester suurt tähelepanu äratas. Nad mängisid neil primitiivseil, muistseil pillidel toredaid lugusid. Samuti tähelepanuväärni oli leedukate laagergi. Nad olid maapinnale kujutanud valge liiva, konnakarpide, sambla ja värviliste kivikeste abil mingi Leedu pühaku — Leedu skautide kaitsja.

Oli veel palju teisi omapärasusi suur-laagris. Palju nalja sünnitasid soomlased oma ehtsa soome saunaga. Kaks korda päevas kõeti seda, siis võis iga laagri külastaja nautida saunamõnusiid.

Ka meie master Edy käis korra saunas — koos inglastega. Need aga olla varsti väljajoonsnud, kui leiliviskamiseks lahti läinud.

Nii tegi iga riik ja rahvus endale reklaami niipalju kui jõudis. Önnelikus seisukorras olid aga skaudid eksootilistelt maadelt, nagu: Siiamist, Indiast, Jamaikast jne. Neid piiras alati tihe rahvahulk. Iseäranis toredad olid Jamaika skaudid — päris ehtsad neegrid; kuid mõlemad, kellega mina tutvusin olid ülikooli haridusega. Samuti olid Inglismaal ülikoolis käinud ka need kaks siiami skauti, kes meiega ühes ja samas all-laagris elasid.

Suur sagin läks siis lahti, kui levis kuuldus, et lord Baden Powell'i olla siin ja seal laagris liikumas nähtud. Kõigepealt jooksid muidugi pildistajad välja, et omale veel fototamiseks soodsat kohta valida. Telkidesse jääjad aga hakkasid telke suure kiiruga korraldama, et Suurele Juhibe midagi halba silma ei hakkaks. Kuid Suurel Ju-

hil polnudki niipalju aega, et oleks midagi lähemalt uurinud. Sageli võis teda näha koos laagrijuhiga, prints Gustav Adolfiga, ratsutades laagreid läbivat. Siis piiras neid alati suur juubeldav skautide pere.

Nüüd veel mõni sõna laagri asupaigast. Laager asus Stokholmist umbes 40 km. kaugusel asetseval Ingarö saarel. Terve saar on suur kalju-

pank — pea täiesti asustamata. Sinna tuli siis rajada teid ja sadamaid. Eri-
list raskust sünnitas rootslastele joo-
givee küsimus, kuna joogiks kõlbuliku vett saarel ei leidu.

Nii tuuakse igal õhtul vesi Stokholmist tanklaeval saarele, kus see siis suurtesse reservuaaridesse pumbatakse.

Vello.

PISAR JA LIPP

Lõpusõnu põhjapoolsete emadepäeva aktusel.

Üheksa emadepäeva, kord aastas, on meil juba pidada olnud oma sõprusringis, poisid ja tüdrukud, skaudid ja gaidid.

Ja täna, tulles siia, teel Rahvamajja endamisi mõtisklesin: kui paljuks see emadepäev õieti kajastub teie kodudes, paljuks need ka ainult kord aastas korraldatavad Teie ja kõigi emade austuspäevad on saanud omaseks Teile endile. Kas on see ainult Teie juhi korraldus mis kohustas Teid täna siia tulema, kuulama mis Teile räägitakse Teie nii igapäevaseks saanud emast, et teda õieti kui ei oskakski austada eriliselt? Nii mõtisklesin. Kas on alustki korraldada neid päivi?

Ja siis, aktuse vältel, sai see selgeks, sest sain Teilt, kahelt Teie seast, vastuse.

Teie ei pannud võib olla tähelegi

Teie ei pannud võib olla tähelegi kui gaidide maleva abivanema aktusekõne ajal, tõmbus tagasi Teie korraldatud ridadest tähelepanematult üks gaid kes — nunc. Ja kui küsisin tema kõrvalt seisnud tütarlapselt, sain vastuseks: tal pole enam ei ema ega isa, on surud...

Mõistsin. Juba need ühe noore elu-
algava inimese süttud pisarad on kül-
ladaseks tasuks Teile, poisid ja tüd-
rukud, kes Teie selle piduliku koos-
olemise siin olete korraldanud. Vähe-
malt ühel Teie seast on täis mõiste
sellest, mis on noortele vanemad, on
on ema...

Poisid ja tüdrukud. Selle vaikselt
rivist lahkunud tütarlapse — gaidi hin-
gestatud pisarad olgu Teile õigeks tee-
juhiks selles et leiaksite varakult tee
oma ema, isa, kõigi koduste südamesse
selle tänulikuks hindamiseks. Julgege

seada teha juba täna, sest varsti võib
olla on see juba hilja. Ja nii kuidas
Teie siis ka ei tahaks ütelda kõike
hääd, pole Teil enam seda kes seda
mõistaks, kuuleks...

Küll panite Teie tähele kõik kuidas
meie skaudilippude rivi keskel nõrkes
noor eesti rahvuslippu hoidev skaut. Nä-
gite kuidas teda asendati teisega. Talu-
tasime ühe gaidiga nõrkenud poisi kõr-
valruumi ja väljast toonud lund püüd-
sime teda ergutada ärkvele. Pikka toi-
bub näost veretu poiss, ja, pooleldi
veel meelemärkusega, poisi huultelt kos-
tuvad esimesed vaevulised sõnad: ega
lipp ei langenud?

Ja see oli mulle teiseks vastuseks.
Ei. Lipp ei langenud.

Poisid ja tüdrukud! See elamus mille
osaliseks sain siin kõrvaltoas selle
meelemärkusele tuleva skaudi sõnade
läbi, jääb mulle küll unustamatuks. See
kinnitab usku, et see töö millist ole-
me skautlemise radadel võideldes ühi-
selt teinud, kui need ei ole
vast igale silmnähtavaid tagajärgi
annud, siis on need meid ometi
sisemiselt kasvatanud, oleme sellest
paremaks saanud. See õigustab meie
ühist sõprusringi skautluse valge liilia
all ja meie ettevõtteid, meie emade-
päeva.

Olen kindel meis kõigis on tahe kord
väljendada samat tubli skaudi vaimu
omamist. Ning usun sellega tabada
Teie kõikide ühist soovi praegusel het-
kel, kui avaldame seda tahet meie arm-
sa kodumaa hallpäisele riigivanemale
järgneva läkitusega:

Rakvere skaudid ja gaidid, emade-
päeva aktusel koos olles, tervitavad
oma armastatud aupreidenti ja meie
armsa kodumaa esimest kodanikku,
ning lubavad, et saavad tegema kõik
mis nende võimuses, et püsiks kõrgel
kaunim lipp maailmas —
sinine, must ja valge.

Kirjad Järva radadelt.

Pannes neid ridu must-valgele, püüan olla igati tähelepanelik ja hoolas, et ei kalduks sulg kõrvale toimetuse härrade „näpunäitest“ või moodsalt öeldes dekreedist. Katsun teha kõik, et saaksin võimalikult lühidalt ja selgelt saata võimalikult palju kaastööd. Peab ju ka meespidama neid, kes kunagi ei pajata omist toiminguid ja jätma ruumi lugulauludele, mis ei näe trükimusta.

*

Järva skautpere pidas oma traditsioonilist Emadepäeva 1. detm. 1. a. Paides. Lelvivate lippude all, saadatud oma orkestri mürtsuvaist marsihelidest ja paljudest vaatajaist-kuulajaist, samuti õigetes ridades rahvamajja — aktusele.

Pealinnast oli kutsutud kõnelema maistrid Treu ja Peikel aga nad mõlemad olid haigestunud ja pidime siis ajama läbi oma meestega.

Avasõna ütles J. Sk. Sõpr. Seltsi sekr. hr. Kärt, rõhutades seda suurt tähtsust, mis omab Emadepäev skaudlises elus. Päevakohase kõnega esines sk. J. Jürisson. Musikaalsete etteastetega esines ja võitis publiku poolehoiu J. Sk. Maleva puhkpillide orkester. Soololaulude ja deklamatsioonide osa täitsid gaidid-hellakesed. Eriti soojalt võeti vastu pisihellake Eha Krabi etteaste J. Liivi „Üks suu“, samuti gd. H. Vissak'u laul L. Koidula „Ema süda“.

Õhtul korraldati ühisgümnn. skautline perekonna- ja lõkkeõhtu. Tulvil täis olevale saalile, seltskondlikule eliidile ja lastevanemaile meeldisid eriti gaidide laulud, mida lasti korrata, samuti teenisid rohket kiitust lõkkeõhtu numbrid: „kolm ettekandjat“ ja „Viisakus reeglid üksikuil rahvail“, milised olid kohandatud Võru aastakoosolekul nähtud ettekannete järgi. Suure töö olid kõik teinud õhtu õnnestumiseks — aitäh kõigile! Tänuulikud olid kõigile nende südamed, kes esmakordselt võisid kaasa elada sellist õhtut ja viia ka neile, kellel puudus võimalus seda näha, uut vaimustust ja edasipüütu. Kõigile nendele prouadele ja gaididele, kes einelauas pakkusid nii meel-

divaid suupisteid maiasmokkadelt midugi suurim kiitus. Aga ega nende vaev jäänud just päris tasuta, üks pärast kassameister teata kui palju kogus seda Suurlaagri „tenga“.

Lõpuks unusid kõik mured ja raskused võluvate valsi viiside ja tantsu-uimas, lastes tunda vaid südamete ja silmade kõnes, et oleme gaidid-skavid ka rõomes ja mures!

*

Lõpetanud Emadepäevaga seoses oleva ametliku peokava, siirdusid juhid tähtsale nõupidamisele: tuli valida uueks tööaastaks neid kes viiksid maleva läbi kõigist raskusist, mis ootavad meid seoses III Suurlaagri ja teiste sündmustega.

Kuna just mõni päev varem oli lahkunud kauaaegne armastatud maleva vanem ja juht hr. H. Veem ja nüüd ka maleva staap, siis seisti raske küsimuse ees: kust leida sobivaid tulihingelisi vanu ja noori, kellel jätkuks taht ja jõudu võtta kõiki neid raskusi oma kanda.

Ei tehtud aga siiski pikka juttu vaid skautlikult selgelt ja lühidalt. Maleva vanemaks valiti: hr. Abram, kohaliku vangla direktor. Abivanemaiks hr. Viirmaa ja Hermann, esimene Türi linna-pea ja Türi skautkonna vanem, teine Paide ühisgümnn. direkt. ja Paide sk.-konna vanem. maleva staapi valiti:

I jsk. E. Igarik — maleva juht.
nskm. H. Raba — abi ja Türi sk.-konna juht.

esk. G. Kaskerson — abi ja Paide sk.-konna juht.

roversk. Tire — sekretär.

esk. A. Ambach — aukohtu esimees. Peale valimiste oli põnevamaks küsimuseks gaidide lahkulöömine sk. malevast ja nende oma maleva asutamise küsimus, aga siis teatasid nende esindajad: arvestades palju raskustega, mis seoses selle sammuga jätame ta seniks astumata, kui oleme jõudnud arviliselt ja oskustelt-teadmistelt vastavasse kõrgusesse. Eks siis astume seegi kord ühise perena vastu uuele tööaastale. Hundust pojad jäeti seal kõrges kijas hoopis ilma juhita, tuule taeva alla huluma omi hulgumisi, kuis kellegile meeldib.

Tragid poisid teised kuuldi olevat igas karjas, pole viga, küllap laseme oma huntide juhtimisel kõlada huigeid, seni kui asjad paranevad.

Skautipoistega õeldi asjad enam-vähem „juttis“ olevat, ainult Türi poolt kuuldus veidi kahtlast kõminat, aga seal ju master neid asju juhtimas, kuhu ta pääseb. Ja nende „tegelased“ või juhid käivad „I juhtide koolis“ õppimas neid kõrgemaid „knihive“, eks see aita ka omajagu kaasa edukamaks tööks.

Vat' see „juhtide kool“ seniajani pidas omi olemisi kohapeal, Paides ja Türil eraldi, kus õpiti neid „esimese abi nõkse“ aga vat' nüüd läheb juba „metsade kooliks“. Pannakse kohe salga ja rühma koonduste teoreetiline ja praktiline töö käima. Jaanuari lõpul, kui kõik asjad lähevad õnneks, siis tulevad kõvad eksamid, eks näeb kes need kanged siis on, kellele jagatakse neid diploome ja aurasid. Ega vist kõik 32 küll ei saa, mõnel tuleb ikka läbikukkuda kah!

Kokkuvõttes: võime järvalased vaadata kaunis julgelt tulevikku, oleme leidnud oma elulaevakesele juhtijad, kellega käsikäes võidame kõik takistused olles alati valmis.

*

Visat võitlust on pidanud Järva gaidid oma olemasolu eest aga siiski on naerulsuul võidetud kõik takistused ja praegu võivad ligi 60. tütarlast nimetada end nendeks, kes püüavad gaidlikult olla homme paremad kui täna.

Kolmes rühmas nad töötavad, neist kaks Paides ja üks Türil. Minnes nende koondusi kaema kas siis sinna „matidega tuppa“ Paides või kohal. gümn. saali Türil, ikka leiad rohkearvulise ja tööka perena neid õppimas gaidluse salatarkusi. Ja laulu, seda ei maksa kohe rääkida. See on nagu söömise ja hingamise eest, üks huvitavam kui teine. Töötavad need kahe naabri linna tütarlapsed praegu igaüks oma ette, sest millegi pärast ei leita võimalusi hühiseiks kokkutulemisteks ja sellega seoses mõnedki takistused edukamaks arenguks, just Türi suhtes. Tahetakse sooritada eksameid — puuduvad juhised ja õperaamatud ja siis väikselst süüdistatakse üksteist.

Agas muidu ollakse täie innuga oma tegevuse juures, sest kogu töö juhti-

mine on tragide juhtide käes. Kohe kribinal-kribinal lüüakse „knokki“ kõik vastolud ja sellepeale on „meister“ või õigem „peameistrinna“ I gaidrühma juht III jgd. A. Vaim, Paides. Samuti temperamentne on sealne II rühma juht III jgd. E. Raud või skautpoiste poolt armastatud lühendi järgi „Eevi“. Pardon! — Ja egas Türi gaidid jää paidelastest maha, olgugi, et on nooremad oma teotsemise poolest. Nende juht III jgd. Mirdsa Latsis „maadleb“ kõvasti ja hoidku kes temaga sattub kokku — ajalooa (koolis muidugi). Aga gaidlises tegevuses annab ta silmapealestele poistele igatpidi tublid silmad ette. Uhesõnaga: tehakse kõvasti tööd ja hakata nüüd neid kõiki üksa haaval esile tooma, kes tema edukuses kaasa aitavad sattuksin mitmetpidi viha alla. kus see siis tühe tütarlapse hinge mahub, kui seada järjekorda neid ükskõik mille järgi otsustades.

Teinekord kui avanevad lahedamad väravad seal „seitungi“ pool eks siis pajata pikemalt aga näete — dekreet — praegu pole parata!

Tõsiselt kardan juba, et liialt pinguli olen tõmpanud toimetajate häärad kannatusevibu ja äkki lennutavad minu sulevaeva hoopis paberikorvi aga kuidas sa hing jätab pajatamast pisi-poistest — hundipoegadest. Eks neilgi ole oma mured ja rõõmud millest tahaks ka teistele nii tsipa kuulutada. Näete, nüüd võite juba must-valgelt lugeda, et hundisid ikka III Suurlaaglaagrisse ei taheta lasta aga ons meil sest üks mure? Oma kolme karjaga, kokku umbes 50 vahvat „võsavillemit“, istume siinsetel nõupidamise kaljudel ja laseme oma vägevast „vau, vau, vaud“ kõlada, hoolimata sellest, et „naabrid“ vahest kipuvad astuma „hännapeale“. Praegu on asjad Türil ja Paides, kus suurem jagu hundisid on noored algajad, juhtidega natuke kehavad aga küllap saame ka sellest raskusest üle. 3. kari, noh, temal ju seljataga poolametlik perehant oma „eeskujulikkus“ olemises, seal pole just väga viga. Õpitakse tublisti eksameid ja muid salatarkuseid. Rõõmutatakse, et vanahundi tuli üks endine skaut, praegune valla „sükendär“ hr. Tammist, sest tema kaasabil saame nii mõnegi ürituse „omale poole“.

Aegajal saadetakse aga iga karja poolt igatsevaid pilke sinna Alutaguse

met sade poole, sest Võrust tulles olid sealne ja kohalik perehant vahetanud mõtteid, mis teostatult tooks elevust mitmeks ajaks ja sunniks unustama Paraleppa mineku keelu. Aga varajane kõnelda veel sellest asjast pikemalt. Igatahes, kui taevataat annab eluterivist, jõuame vastupanna veel paljudele raskustele ja võita takistused, mis praegu tilkuvad tumestama meie lootuste taevast.

Hõbe hunt.

Emadepäev Narvas.

30. novembri hilisõhtul koondusid kõik skaudid maleva kodusse, et rivikorras minna Peetri kirikusse, kus peeti jumalateenistust emadele.

1. detsembril kell 11 hommikul algas allohvitseride kasiinos pidulik maleva koondus koos gaididega. Samas anti üle ka aumärgid ja ülendused emadepäeva puhul. Koondus lõppes vägeva hümniga.

Kell 12.30 järgnes pidulikule koondusele aktus emadele. Suure emaarastuse tunnuseks kinnitati emade rinnale lilli. Aktus jättis väga üleva mulje. Lõppsõnas tänas pr. Sõster emade nimel kõiki noori ülesnäidatud austuse eest.

Endel ja Arno.

10. detsembril s. a.

ilmus spordi ja noorsoo ajakiri „Noorte Maaailm“, mille üks väljaandjaist meile tuntud skm. H. Michelson. Mainitud ajakirjas leidub skautidele hääd lugemismaterjali ja köidilukuid, millised tarvilikud skautjuhtide kooli osavõtjatele katse tegemisel sõlmede alal. Hind ainult 15 senti.

Rom.

Sinirebased sõjateel!

Kui kuulete Sakala poolt suurt sõjaka, siis teadke et Sakala maleva sinirebased valmistuvad „sõjaks“. Terve suguharu relvastub — Paralepa suurlaagri jaoks.

Kuulsin, et viimases suguharu „suurnõukogus“ tähtsaid otsusi olla vastu võetud. Nii olla „Papa“ Moksi poolt väga omapärane rahakogumisviis välja mõeldud — mis loodetavasti suuri tulusid annab. Isegi tuliue telgi on nad juba kogutava raha arvel valmis vaadanud.

Terve suguharu kihab. Tehakse ettevalmistusi suureks peoks, mille sisestulek jällegi suurlaagri kassasse läheb.

Et juba varakult suurlaagri tarkustega tutvuda on avatud nii salga-, kui ka rühmajuhtide kool, kus iga juht saaks viimase lihvi enne laagrisse minekut. Juhtide koolis on „võim“ energiliste juhtide H. Linsi ja A. Karu käes, kes ihust ja hingest püüavad oma hoolealuseid kasvatada tublideks ja vahvateks „sinirebasteks“.

Üllatusega kuulen, et Sinirebased hr. Sasi juhtimisel endale toredate okariinide orkestri tahavad muretseda. Önn kaasa! Nüüd on vähemalt loota, et maleval muusikast puudus ei tule.

V.

Skautlus Petseris

on tunduvalt edenenud. Ka gaidide maleva on olemas, millist pool aastat tagasi veel polnud.

Emadepäeva puhul peetud aktusel oli Petseri Kaitseliidu maleva saal rahvast puupüsti täis, millest näha kui suur on säälnel sõprus skautluse vastu. Juhtimine on kindlates kätes, peamisel kaitsevaelaste õlul, ainult skautlikku kasvatust tuleks tulevikus süvendada.

Kokku võttes võiks mainida, pisemate konarluste peale vaatamata jäi Emadepäeva pidustustest usumatult hääd mulje.

M—.

Sakala rovereist.

Päris häda on, et maleva üksustes nii vähe kirjamehi on, kes oma üksusest ka midagi kirja paneksid.

Võtsin siis südame rindu ja läksin ise rovereid intervjuerima. Mind võttis vastu V. K. Suurklubi II klubi juht E. Tari staabilaua taga. Jutuajamisel selgus, et nende klubide au ägedas võistluses — on käimas kabe, koroon ja male võistlused.

Peaosa tööst ja tegevusest kuulub aga suurlaagri ettevalmistusteks, kus meie roverid tahavad väärilt esineda. Tõepoolest sääraste rovereid on vähe, kes täielikult kinni peavad skaudi raudseist seadusist. Sääraste väheste hulka võime meie lugeda aga oma Sakala rovereid.

Äga tõepoolest mugav oli nende kodus, mida nad nüüd veel energiliselt korraldama tahavad hakata jagades staabiruumi seinu ilustamiseks klubide vahel.

Oma talvise tegevuskavas tahetakse suuskadele asetada kõik poisid — et

siis ühiselt talvlaagrit korraldada. Ja õigus — oma peogi tahavad nad juba korraldada 23. veebruaril.

Peaasi aga on see, et poisid on täis võistlusindud ja nii omavahelises võistluses karastuvadki me rooverid tubli-deks skautideks Sakala skautide peres.

Sipa skautrühm

on Lääne Skautide Maleva kindlamaid maa-üksusi. Rühma vanemaks on härra Heinmann ja juhiks II j. sk. Ed. Viikmann. Poiste agarus ilmneb järjekindlas ja agaras tegevuses. Peeti „klubiohtu“, mis parandas rühma majandust ja korraldati võistlusi males, kaes ja koroonas, mis haaras peale skautide kaasa ka paljud ümbruskonna noori. Rühma isamaaline meeleolu kajastub parimini selles, et pooled poisid on kaitseliitlased. See aga ei takistanud sugugi Loodna noorkotkastele suvel peetud käsipalli võistlusel „naha peale“ andmast.

24. veebruaril oli rühmal töökavas suurejooneline aktus ja pidu.

Karl.

Saaremaa kroonika.

Elame tasapisi. Malevajuht jättis meid paariks kuuks maha ja ronis üle väina Tallinna peale. Veebruaril kuul lubas jälle poistega hakata müssama.

Emacäpäeva pühitseesime peoga kohalikus gümnaasiumis. Samal õhtul oli Kuresaares 3 pidu, üksainuke neist oli saalitäie rahvast kokku tõmmanud — see oli nimelt meie oma! Tulu ligi 200 kr. (Suurlaager paistab!) Igal aastal olemele leiutanud uudiseid: möödunud aastal meisterdas Miki ise ksylofoni, tänavu olid tal pudelpillid. See meeldis rahvale niivõrd, et Miki kutsuti isegi kohaliku Eesti Selti vanaaasta-õhtule mängima. Ka muud meie ettekanded ja laulud (esines nimelt gaidide-skautide laulukoor hra Kukk'e juhatusel) olid — nagu rahvas räägib — kenad!

Meriskaudid kavatsesid suurejoonelisemalt pühitseda 10-dat aastapäeva, aga nskm. Krasovsky surma tõttu lükati see edasi.

Jõulu III pühal korraldasime ühes Lastekaitse Ühinguga ja Noorte Punase Ristiga vaeste laste jõuluõhtu. Särasilmalisi mudilasi oli saal täis. Samal õhtul andis jõuluvana skautidele üle Noorte Punaselt Ristilt annetatud väär-tusliku esmaabi pauna-kohvri.

Sõprade Ühing tuli toime 250 kroonilise loterii korraldamisega (2 suurt telki j. m. paistavad!).

Maleva õppetöö on malevajuhi äraolekul pisut tahaplaanile jäänud, aga küll püüame selle tasa teha, kui „vana“ jälle tagasi tuleb. Loodame tuleval aastal pühitseda oma 15-dat juubelit — selleks teeme ettevalmistusi! Aga aga vist see huvita. Ja mis me suurlaagris teeme — sellest ei lubanud „vana“ veel kõnelda.

Muide, asutasime juurde ühe merirühma. Nimelt Mõntu (Sõrves). Hra Kask (meie endine skaut Ats) on rühma vanem.

Pisike Poja.

Kärkla skautide kodu

ehitati poiste eneste poolt vanast lagunenud majast. Ka mööbli tegid skautid ja seadsid gaidide abiga kodu täielikku korda. Rühm asutati alles möödunud sügisel Lääne Sk. Mlv. instruktor K. Sinijärve poolt ja on nüüd paisunud suureks üksuseks, kus hundi-poegi, skaute ja vanemskaute. Rühma vanemaks on endine skaut, keskkooli õpetaja härra Viljamaa. Rühma väljandel ilmub järjekindlalt ka skautide seinaleht.

Karl.

Hoogsamaid skaudisõpru

on Lääne Sk. Mlv. Ridala rühma vanem, koolijuhataja härra Raatmaa, keda maarihmade vanemaile võib tuua eeskujuks. Gaididele on Ridalas sama suureks toeks pr. Raatmaa ja prl. Nõlvak. Nimetatud vanemad löövad kõigile noorte üritusile kaasa, mis on küll normaalne, kuid meil siiski mitte alati esinev nähe.

Karl.

Jõulu- ja uueaasta tervitusi Eesti skautidele on saatnud järgm. välisskautide org-id:

- 1) Ameerika skautide nimel Dr. James E. West.
- 2) Argentiina skautide nimel kindral Emilio V. Sartori.
- 3) Austria skautide nimel Int. s. k. Fritz Toffler.
- 4) Austria St. Georg skautide nimel rahv. v. sk. kom. ins. A. Klarer.
- 5) Belgia sk. rahv. v. kom. Charles Graux.
- 6) Belgia Baden Powelli skautide poolt Francis de Decker.

- 7) Brasiilia sk. president Dr. I. M. Azevedo do Amaral.
- 8) Dominica skautide president senor Sergio Agost Beras.
- 9) Egiptuse sk. president Mohamed Zaki el Abrashi Pasha.
- 10) Inglismaa — the Rt. Hon. Lord Baden-Powell, G. C. M. G., G. C. V. O., K. C. B.
- 11) Inglismaa Rahv. vah. sk. büroo direktor Hubert Martin, Esq., C. B. E.
- 12) Haiti sk. president Mr. A. St. Cloud.
- 13) Hollandi skautide poolt admiral J. J. Rambonnet.
- 14) Jaapani sk. president Krahv I. Hutara.
- 15) Latvia sk. organisatsioon. Kindr. H. Goppers.
- 16) Liechtensteini skautide nimel vürst Liechtenstein.
- 17) Leedu skautide organisatsioon.
- 18) Leedu skautide rahv. vah. sek. K. Lancius.
- 19) Norra sk. president Rev. H. Moller-Gasmann.
- 20) Persia sk. president Mr. Sayed Reza Khan Akhavi.
- 21) Poola skaut. peast. ülem A. Olbromsky.
- 22) Poola skaut. rahv. vah. kom. H. Kapiszewsky.
- 23) Poola skaut. p. s. t. n. l. Dr. L. Bar.
- 25) Rumeenia sk. org. Dir. Lieut. Cal. U. Simboteanu.
- 26) Rootsi sk. org. nimel prints Gustav Adolf.
- 27) Prantsuse sk. org. poolt prof. comte Henri Marty.
- 28) Prantsuse sk. org. poolt kindral Guyot de Salins, G. O.
- 29) Soome skaut. org. pastor V. Laohivuori ja
- 30) Soome skaut. org. ins. L. Vuolasvirta.
- 31) Soome skaut. org. rahv. v. kom. G. v. Weissenberg.
- 32) Taani sk. rahv. v. kom. Tage Carstensen.
- 33) Cehhoslovakkia sk. organisatsioon.
- 34) Ungari skautide organisatsioon.
- 35) Jugoslaavia sk. poolt ins. G. I. Vukelic.
- 36) Foyer Inter. Scouts de Nice.

Viktor Krassovsky †

Olin mõnda aega Tallinnas. Jõudnud koju — tabas mind valus sõnum: Vik surnud! See näis uskumatuna, ent osutus siiski tõeks.

14. dets. s. a. oli ta sulenud silmad ja lahkunud meie skautide vendlusringist. See oli valus üllatus kõigile! Ta põdes küll ammu juba valget taudi — tüsikust, aga meis kõigis peitsites veel lootus, et ta suudab terveneda. Näis ta ju ise välimuselt ka päris tervena! Taud, see aga urgitses salaja, kuni viimaks murdis noore tamme!

Raske oli Viki elu. See oli täis kibedaid võitlusi elu alahoiu eest: ta orvuna siirdus me keskele. Lisaks veel haigus.

Kes meist aga nägi Vikki nukrana või kaebavana?

Ei keegi!

Alati oli ta lõbusana me keskel, alati naerul sui ja säravil silmil! Alati! Ja üheltki meie koosviibimiselt ei puudunud ta!

Meenub Doberani suurlaager. Vik oli siis haige. Pidi minema Taageperra. Üllatusid aga laagris poisid: Vik oli seal! Jah, isegi haigus ei suutnud teda eemale kiskuda skautlustest.

Ta jäi surmani skaudiks, maeti skaudina!

Krassovsky maeti skautide poolt orkestri leinahelidel Kuressaare kalmistule 17. dets. s. a. Matusetalituse toomis skautide vanem praost Ristkok. Saatmas oli arvukas pere noori.

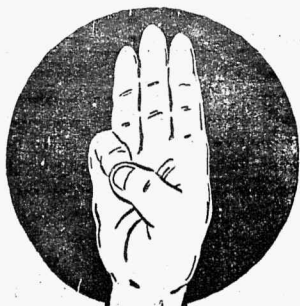
Puhka rahu, armas skauttover!

Meie vendlusringist lahkunud

n-skm.

Viktor Krassovsky't

mälestavad kurbuses Saare skaudid

Ilmusid trükist:

1. SKAUTLUS

Juhuseid noorte juhtidele, **1 vihk.**

SISU: Skautluse meetod • Salk ja rühm • Kolmikrühmitus • Majandusala • Skaudi seadused ja loetus • Juhtide ettevalmistus; harjutuskoonduste kavad, praktilisi juhiseid, meetoodilisi näiteid jne.

Käesoleval tegevusaastal ilmub 4 vihku, tuues uusi juhiseid laagri-praktika, vanemskautluse, hundipoegluse, mitmesug. juhtimisküsim. ja praktilistelt aladelt. • Vihud üksikmüügile ei ilmu. Tellida võivad kõik skaudijuhid. **Nelja vihu tellimishind 75 senti.**

2. Eesti skaudi käsiraamat

II muudetud ja täiendatud trükk. Hind 50 senti.

Skm. H. Michelson, Tartus, Narva 17-10

*Nägasud ja
vastupidavad*

JALANÕUD

*noorele ja vanale
ostate soodsamalt*

VOLD. KÖTSI

JALANÕUDEARIST

TALLINN, VIRU TAN. 24

ESIMENE ja SUURIM
KARTULITÄRKLISE
JA
SIIRUPITÖÖSTUS
E E S T I S

“VIRU”

Vabrikud: Kadrinas, Rakveres ja
Jõhvis.

Peaesindus Tallinnas

A/s. Rumberg, Tuberg & Ko

juures S. Kloostri tänav 22-18

• telef. 438-43, 438-45

Trükikoda „Estotrükk“ Tallinn, S. Kärja 8. 1936

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR